Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

27. november 2012*

Apellatsioonkaebus — Keeltekasutuse kord — Teated avalike konkursside korraldamise kohta administraatorite ja assistentide töölevõtmiseks — Tervikuna avaldamine kolmes ametlikus keeles — Katsete keel — Teise keele valik kolme ametliku keele hulgast

Kohtuasjas C-566/10 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 2. detsembril 2010 esitatud apellatsioonkaebus,

Itaalia Vabariik, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* P. Gentili, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

apellant,

teised menetlusosalised:

Euroopa Komisjon, esindajad: J. Currall ja J. Baquero Cruz, keda abistas *avvocato* A. Dal Ferro, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja esimeses astmes,

Leedu Vabariik,

Kreeka Vabariik, esindajad: A. Samoni-Rantou, S. Vodina ja G. Papagianni, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

menetlusse astujad esimeses astmes,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, asepresident K. Lenaerts, kodade presidendid A. Tizzano, M. Ilešič, A. Rosas (ettekandja), G. Arestis ja J. Malenovský ning kohtunikud A. Borg Barthet, U. Lõhmus, C. Toader, J.-J. Kasel, M. Safjan ja D. Šváby,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: ametnik A. Impellizzeri,

arvestades kirjalikus menetluses ja 6. juuni 2012. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 21. juuni 2012. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

on teinud järgmise

otsuse

1 Itaalia Vabariik palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 13. septembri 2010. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-166/07 ja T-285/07: Itaalia *vs.* komisjon (edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus"), millega jäeti rahuldamata hagid, millega paluti tühistada avaliku konkursi EPSO/AD/94/07 teade teabe, kommunikatsiooni ja meedia valdkonna administraatorite (AD 5) reservnimekirja koostamiseks (ELT 2007, C 45 A, lk 3), avaliku konkursi EPSO/AST/37/07 teade kommunikatsiooni ja teabe valdkonna assistentide (AST 3) reservnimekirja koostamiseks (ELT 2007, C 45 A, lk 15) ning avaliku konkursi EPSO/AD/95/07 teade infoteaduste valdkonna (raamatukogundus/dokumendihaldus) administraatorite (AD 5) reservnimekirja koostamiseks (ELT 2007, C 103 A, lk 7) (edaspidi koos „vaidlusalused konkursiteated").

Õiguslik raamistik

2 Nõukogu 15. aprilli 1958. aasta määruse (EMÜ) nr 1, milles määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 1958, 17, lk 385; ELT eriväljaanne 01/01, lk 3), muudetud nõukogu 20. novembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1791/2006 (ELT L 363, lk 1; edaspidi „määrus nr 1") artiklid 1–6 sätestavad:

„*Artikkel 1*

Liidu ametlikud keeled ning selle institutsioonide töökeeled on eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keel.

Artikkel 2

Liikmesriigi või liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva isiku poolt ühenduse institutsioonidele saadetavad dokumendid võib koostada saatja valikul ükskõik millises ametlikus keeles. Vastus antakse samas keeles.

Artikkel 3

Ühenduse institutsiooni poolt liikmesriigile või liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvale isikule saadetavad dokumendid koostatakse asjaomase liikmesriigi keeles.

Artikkel 4

Määrused ja muud üldkohaldatavad dokumendid koostatakse ametlikes keeltes.

Artikkel 5

Euroopa Liidu Teataja avaldatakse ametlikes keeltes.

Artikkel 6

Ühenduse institutsioonid võivad oma töökorras sätestada, milliseid keeli konkreetsetel juhtudel kasutatakse."

3 Euroopa ühenduste personalieeskirjade, mida on muudetud nõukogu 22. märtsi 2004. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 723/2004 (ELT L 124, lk 1; ELT eriväljaanne 01/02, lk 130; edaspidi „personalieeskirjad"), artikkel 1d, artikli 7 lõike 1 esimene lõik, artiklid 24a, 27, 28 ja artikli 29 lõige 1 ning artikkel 45 näevad ette:

„Artikkel 1d

1. Käesolevate personalieeskirjade kohaldamisel on keelatud igasugune diskrimineerimine soo, rassi, nahavärvi, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste eripärade, keeleoskuse, usu või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, rahvusvähemusse kuulumise, varanduse, sünni, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse põhjal.

[…]

6. Kõiki mittediskrimineerimise põhimõtte ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise piiranguid peab objektiivselt ja otstarbekalt põhjendama ja need peavad vastama personalipoliitika üldise huvi kohastele seaduslikele eesmärkidele. Sellised eesmärgid võivad eelkõige põhjendada kohustusliku pensioniea ja vanaduspensioni saamiseks vajaliku miinimumea sätestamist.

[…]

Artikkel 7

1. Ametisse nimetav asutus või ametiisik määrab üksnes teenistusüksuse huvides tegutsedes ja kodakondsust arvestamata iga ametniku ametissenimetamise või üleviimise teel selle tegevusüksuse ametikohale, mis vastab selle ametniku palgaastmele.

[…]

Artikkel 24a

Ühendused hõlbustavad ametnike täiendõpet sel määral, mil see on vajalik teenistusüksuse laitmatuks toimimiseks ja on kooskõlas teenistusüksuse enda huvidega.

Sellist täiendõpet võetakse arvesse nende ametialasel edutamisel.

[…]

Artikkel 27

Ametnike töölevõtmisel lähtutakse eesmärgist saada institutsiooni teenistusse võimalikult võimekad, tulemuslikud ja sõltumatud ametnikud, kes valitakse Euroopa ühenduste liikmesriikide kodanike hulgast võimalikult laialt geograafiliselt alalt.

Ühtki töökohta ei eraldata konkreetse liikmesriigi kodanikele.

[…]

Artikkel 28

Ametnikku võib ametisse nimetada üksnes tingimusel, et:

[…]

f) ta esitab tõendi ühe ühenduste keele põhjaliku tundmise ja teise ühenduste keele rahuldava oskuse kohta oma kohustuste täitmiseks vajalikul tasemel.

[…]

Artikkel 29

1. [V]aba ametikoha täitmis[eks] mõnes institutsioonis […] ametisse nimetav asutus või ametiisik […]

[…]

[…] rakendab […] konkursimenetlust kas kvalifikatsioonide või katsete või nii kvalifikatsioonide kui ka katsete põhjal. Konkursimenetlus on sätestatud III lisas.

Menetlust võib rakendada ka tulevaste ametnike reservi moodustamiseks.

[…]

Artikkel 45

1. Ametialane edutamine toimub ametisse nimetava asutuse või ametiisiku otsusega artikli 6 lõiget 2 silmas pidades. Selleks nimetatakse ametnik tema tegevusüksuse järgmisele kõrgemale palgaastmele. Edutamiseks valitakse välja eranditult need ametnikud, kes on oma palgaastmele vastaval ametikohal töötanud minimaalselt kaks aastat, võrreldes enne seda edutamiseks kõlblike ametnike teeneid. Teenete võrdlemisel võtab ametisse nimetav asutus või ametiisik eelkõige arvesse aruandeid ametnike [kohta], [nende] kohustuste täitmisel muude keelte kui selle keele kasutamis[t], mille põhjaliku valdamise kohta [nad] on esitanud tõendid artikli 28 [punkti] f kohaselt, ja vajaduse korral nende poolt võetava[…] vastutus[e] määra […].” [täpsustatud tõlge]

2. Enne esimest ametialast edutamist pärast tööle võtmist peavad ametnikud tõestama, et nad suudavad töötada kolmandas keeles, mis on üks EÜ asutamislepingu artiklis 314 nimetatud keeltest. Institutsioonid võtavad omavahelisel kokkuleppel vastu ühised eeskirjad käesoleva lõike rakendamiseks. Kõnealused eeskirjad näevad ette, et ametnikele tuleb anda võimalus kolmanda keele õppimiseks, ja kehtestavad üksikasjaliku korra selleks, et hinnata III lisa artikli 7 lõike 2 punkti d kohaselt ametnike suutlikkust töötada kolmandas keeles.”

4 Personalieeskirjade III lisa artikli 1 lõiked 1 ja 2 ning artikkel 7 näevad ette:

„Artikkel 1

„1. Konkursitea[te] koostab ametisse nimetav asutus või ametiisik pärast nõupidamist ühiskomiteega.

See peab sisaldama järgmist:

a) konkursi liik (institutsioonisisene konkurss, institutsioonidesisene konkurss, ava[lik] konkurss, vajaduse korral kahe või enama institutsiooni ühiskonkurss);

b) konkursi laad (kas kvalifikatsiooni või katsete põhjal või nii kvalifikatsiooni kui ka katsete põhjal);

c) täidetava ametikohaga seonduvate kohustuste ja ülesannete laad ning tegevusüksus ja pakutud palgaaste;

d) täidetavate ametikohtade puhul nõutavad personalieeskirjade artikli 5 lõike 3 kohased diplomid ja muud formaalsed tõendid kvalifikatsiooni või kogemuste kohta;

e) kui konkurss põhineb katsetel, siis millised need on ja millist hindamissüsteemi neis kasutatakse;

f) vajaduse korral keeled, mida tuleb täidetavate ametikohtade eripära arvestades osata;

g) vajaduse korral vanusepiir ja võimalik vanusepiiri nihutamine ühenduse teenistujate puhul, kelle teenistusaeg on kestnud vähemalt aasta;

h) avalduste vastuvõtmise viimane kuupäev;

i) personalieeskirjade artikli 28 punkti a kohased erandid.

Kahe või enama institutsiooni ühise ava[liku] konkursi teate koostab personalieeskirjade artikli 2 lõikes 2 nimetatud ametisse nimetav asutus või ametiisik pärast nõupidamist ühtse ühiskomiteega. [täpsustatud tõlge]

2. Avalike konkursside teated avaldatakse *Euroopa Ühenduste Teatajas* hiljemalt üks kuu enne avalduste vastuvõtu lõppu ning vajaduse korral vähemalt kaks kuud enne katseid.

3. Teated kõikide konkursside kohta avaldatakse Euroopa ühenduste institutsioonides, pidades kinni samadest tähtaegadest.

[…]

Artikkel 7

1. Pärast nõupidamist personalieeskirjade komiteega volitavad institutsioonid Euroopa Ühenduste Personalivaliku [Ametit] (edaspidi [„EPSO”]) võtma vajalikke meetmeid selle tagamiseks, et ühenduste ametnike valikumenetlustes ning personalieeskirjade artiklites 45 ja 45a nimetatud hindamises ja läbivaatamismenetlustes kohaldataks ühtseid norme.

2. [EPSO] ülesanne on:

a) korraldada konkreetsete institutsioonide taotluse korral ava[likke] konkursse;

[…]

d) vastutada üldiselt keeleoskuse määratlemise ja selle hindamise korraldamise eest selleks, et tagada, et personalieeskirjade artikli 45 lõike 2 nõuded on täidetud ühtsel ja järjepideval viisil.

[…]”. [täpsustatud tõlge]

5 EPSO asutati Euroopa Parlamendi, nõukogu, komisjoni, kohtu, kontrollikoja, majandus- ja sotsiaalkomitee, regioonide komitee ja Euroopa ombudsmani 25. juuli 2002. aasta otsusega 2002/620/EÜ (EÜT L 197, lk 53; ELT eriväljaanne 01/04, lk 46). Nimetatud otsuse artikli 2 lõike 1 esimese lause kohaselt täidab EPSO käesolevale otsusele allakirjutanud institutsioonide ametisse nimetavate asutuste personalivaliku volitusi vastavalt personalieeskirjade III lisale. Otsuse 2002/620 artikli 4 viimane lause näeb ette, et võimalikud apellatsioonid kõnealustes valdkondades esitatakse Euroopa Komisjonile.

6 EPSO rolli täpsustati personalieeskirjade III lisa artikliga 7, mis lisati määrusega nr 723/2004.

Vaidluse taust

7 EPSO avaldas 28. veebruaril 2007 Euroopa Liidu Teataja üksnes saksa-, inglis- ja prantsuskeelsetes väljaannetes avalike konkursside EPSO/AD/94/07 ja EPSO/AST/37/07 teated esiteks reservnimekirja koostamiseks teabe, kommunikatsiooni ja meedia valdkonna administraatorite (AD 5) vabade ametikohtade täitmiseks institutsioonides ning teiseks reservnimekirja koostamiseks kommunikatsiooni ja teabe valdkonna assistentide (AST 3) vabade ametikohtade täitmiseks institutsioonides.

8 EPSO avaldas 8. mail 2007 Euroopa Liidu Teataja üksnes saksa-, inglis- ja prantsuskeelsetes väljaannetes avaliku konkursi EPSO/AD/95/07 teate reservnimekirja koostamiseks infoteaduste valdkonna (raamatukogundus/dokumendihaldus) administraatorite (AD 5) vabade ametikohtade täitmiseks eelkõige Euroopa Parlamendis.

9 Vaidlusaluste konkursiteadete punkt I A, mis käsitles eelvalikutestidele lubamise tingimusi, nägi jaotise „Keelteoskus" all ette, et kandidaadid peavad põhikeelena valdama väga heal tasemel üht liidu ametlikku keelt (edaspidi „ametlikud keeled") ja rahuldaval tasemel saksa, inglise või prantsuse keelt teise keelena, mis on tingimata erinev põhikeelest. Samas jaotises oli lisaks ette nähtud, et üldise sisuga tekstide ja kandidaatidele edastatavate või neilt saadavate teadete selguse ja mõistetavuse huvides koostatakse üksikutel testidel ja katsetel osalemise kutsed ning kogu EPSO või konkursikomisjoni sekretariaadi ja kandidaatide vaheline kirjavahetus üksnes saksa, inglise või prantsuse keeles. Vaidlusaluste konkursiteadete punktis I B märgiti lisaks, et eelvalikutestid toimuvad „saksa, inglise või prantsuse keeles ([teine] keel)".

10 Vaidlusaluste konkursiteadete punkt II A, mis käsitles ametiülesannete kirjeldust ja konkursil osalemise tingimusi, nägi jaotise „Keelteoskus" all ette, et kirjalikel katsetel osalemiseks peavad kandidaadid põhikeelena valdama väga heal tasemel üht ametlikku keelt ja rahuldaval tasemel saksa, inglise või prantsuse keelt teise keelena, mis on tingimata erinev põhikeelest. Vaidlusaluste konkursiteadete punktis II B märgiti lisaks, et kirjalikud katsed toimuvad „saksa, inglise või prantsuse keeles ([teine] keel […])".

11 EPSO avaldas 20. juunil ja 13. juulil 2007 Euroopa Liidu Teatajas kõikides keeltes vaidlusaluste konkursiteadete kaks muudatust (C 136 A, lk 1, ja C 160, lk 14). 20. juunil 2007 avaldatud muudatuses märgiti, et kandidaatidel peab konkursil EPSO/AD/94/07 osalemiseks olema kolmeaastane ülikooli- või samaväärse tasemega haridus asjaomases, st teabe, kommunikatsiooni ja meedia valdkonnas, või kolmeaastane ülikooliharidus mis tahes valdkonnas, mille omandamisele on järgnenud vähemalt kolmeaastane asjaomaste ametikohustustega seotud töökogemus. Konkursi EPSO/AST/37/07 osas märgiti samuti, et sõltuvalt kandidaadi kvalifikatsioonist on nõutav kolme- kuni kuueaastane töökogemus. 13. juulil 2007 avaldatud muudatuses märgiti, et konkursil EPSO/AD/95/07 osalemiseks on vajalik kolmeaastane ülikooliharidus infoteaduste valdkonnas (raamatukogundus/dokumendihaldus) või kolmeaastane ülikooliharidus mis tahes valdkonnas ja sellele lisaks erialane kvalifikatsioon asjaomases valdkonnas ning et töökogemust ei nõuta. Lisaks viitasid kaks muudatust sõnaselgelt vaidlusaluste konkursiteadete terviktekstidele, mis avaldati Euroopa Liidu Teataja saksa, inglis- ja prantsuskeelsetes väljaannetes, ning nendega kehtestati uus tähtaeg asjaomastel konkurssidel kandideerimiseks.

Hagi Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

12 Itaalia Vabariik esitas 8. mail 2007 Üldkohtu kantseleisse hagiavalduse, millega palus tühistada konkursside EPSO/AD/94/07 ja EPSO/AST/37/07 teated. Selles kohtuasjas, mis registreeriti numbriga T-166/07, astus Itaalia Vabariigi nõuete toetuseks menetlusse Leedu Vabariik.

13 Itaalia Vabariik esitas 18. juulil 2007 Üldkohtu kantseleisse hagiavalduse, millega palus tühistada konkursi EPSO/AD/95/07 teate. Selles kohtuasjas, mis registreeriti numbriga T-285/07, astus Itaalia Vabariigi nõuete toetuseks menetlusse Kreeka Vabariik.

14 Kohtuasjad T-166/07 ja T-285/07 liideti 9. novembri 2009. aasta määrusega suulise menetluse ja kohtuotsuse huvides.

15 Itaalia Vabariik vaidlustas põhiliselt esiteks selle, et vaidlusaluseid konkursiteateid ei avaldatud tervikuna Euroopa Liidu Teatajas muudes ametlikes keeltes peale saksa, inglise ja prantsuse keele ning teiseks asjaolu, et teise keele valik asjaomasel konkursil osalemiseks, EPSO-ga suhtlemiseks ja katsete läbiviimiseks oli suvapõhiselt piiratud ainult kolme keelega.

16 Pärast seda, kui Üldkohus lükkas tagasi komisjoni poolt esitatud asja läbivaatamist takistava asjaolu, analüüsis Üldkohus esiteks väidet EÜ artikli 290 rikkumise kohta ning teiseks väidet määruse nr 1 artiklite 1, 4, 5 ja 6 rikkumise kohta. Kolmandaks tegi ta otsuse diskrimineerimiskeelu, proportsionaalsuse ja mitmekeelsuse põhimõtte rikkumist käsitleva väite kohta. Nimetatud väide, mis esitati kahes osas, käsitles esimeses osas seda, kas nende kolme põhimõttega oli kooskõlas Euroopa Liidu Teatajas vaidlusaluste konkursiteadete avaldamine tervikuna ainult saksa, inglise ja prantsuse keeles. Selle väite teine osas puudutas seda, kas nende samade põhimõtetega oli kooskõlas konkursil osalemiseks, EPSO-ga suhtlemiseks ja katsete läbiviimiseks kasutatud kolme keele hulgast teise keele valik. Neljandaks uuris Üldkohus väidet õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte rikkumise kohta selleks, et kontrollida, kas vaidlusaluste konkursiteadete avaldamine Euroopa Liidu Teatajas rikub seda põhimõtet niivõrd, kuivõrd see on vastuolus kuni 2005. aasta juulini järgitud väljakujunenud praktikaga koostada ja avaldada Euroopa Liidu Teatajas konkursiteated tervikuna kõikides ametlikes keeltes. Lõpuks analüüsis Üldkohus väiteid vaidlusaluste konkursiteadete põhjendamata jätmise ning võimu kuritarvitamise kohta.

17 Üldkohus lükkas kõik need väited tagasi ning jättis tühistamishagid seetõttu rahuldamata.

Poolte nõuded apellatsioonimenetluses

18 Itaalia Vabariik palub Euroopa Kohtul:

— tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

— lahendada ise vaidlus ja tühistada vaidlusalused konkursiteated;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

19 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

— jätta apellatsioonkaebus rahuldamata

— mõista kohtukulud välja Itaalia Vabariigilt.

20 Kreeka Vabariik palub Euroopa Kohtul nõustuda vastusega apellatsioonkaebusele, tühistades Üldkohtu 13. septembri 2010. aasta otsuse liidetud kohtuasjades T-166/07 ja T-285/07.

21 Leedu Vabariik vastust apellatsioonkaebusele ei esitanud.

Apellatsioonkaebus

22 Apellatsioonkaebuse põhjenduseks on esitatud seitse väidet.

Poolte argumendid

Esimene väide

23 Esimese väite kohaselt on rikutud EÜ artiklit 290 ning määruse nr 1 artiklit 6.

24 See puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkte 41 ja 42, milles Üldkohus otsustas, et vaidlusalused konkursiteated ei riku EÜ artiklit 290, kuna komisjon võttis need vastu pädevuse alusel, mis on ühenduse institutsioonidele ja organitele antud määruse nr 1 artikliga 6, mis sõnaselgelt lubab institutsioonidel oma töökorras sätestada, milliseid keeli konkreetsetel juhtudel kasutatakse. Viidates eelkõige kohtujurist Poiares Maduro ettepaneku punktile 48 kohtuasjas C-160/03: Hispaania *vs.* Eurojust, milles otsus tehti 15. märtsil 2005 (EKL 2005, lk I-2077), asus Üldkohus nendes samades punktides seisukohale, et määruse nr 1 artikliga 6 antud pädevuse kasutamisel tuleb tunnustada institutsioonide teatavat iseseisvust oma tegevuses, mis on vajalik institutsioonide nõuetekohase toimimise tagamiseks.

25 Itaalia Vabariik väidab, et Üldkohus rikkus EÜ artiklit 290 ja määruse nr 1 artiklit 6, kui ta tunnustas komisjoni pädevust võtta vastu vaidlusalused teated, kuigi komisjon ei ole esiteks kunagi võtnud vastu töökorda määruse nr 1 rakendamiskorra kindlaksmääramiseks, teiseks ei ole konkursiteade töökord ning kolmandaks on komisjon EPSO vahendusel asunud nõukogu asemele, väidetavalt kehtestades pelga halduspraktikaga keeltekasutuse korra sellises olulises valdkonnas nagu konkursid karjääri alustamiseks liidu administratsioonis.

26 Kreeka Vabariik, kes viitab Euroopa Liidu Avaliku Teenistuse Kohtu 15. juuni 2010. aasta otsusele kohtuasjas F-35/08: Pachtitis *vs.* komisjon, mille peale oli hetkel, kui Kreeka Vabariik esitas vastuse apellatsioonikaebusele, komisjon esitanud apellatsioonkaebuse, mille Üldkohus jättis 14. detsembri 2011. aasta otsusega kohtuasjas T-361/10 P: komisjon *vs.* Pachtitis (EKL 2011, lk II-8225) rahuldamata, rõhutab, et EPSO ei ole pädev konkursi keelt kindlaks määrama mitte ainult seetõttu, et see tähendaks institutsiooni keeltekasutuse korra kindlaksmääramist, mis kuulub nõukogu pädevusse, vaid samuti seetõttu, et keelte puhul on tegemist „katsete sisuga" ning keeled on osa teadmistest, mille hindamine kuulub konkursikomisjoni pädevusse. Ta soovib teada, kas eksisteerib määruse nr 1 artiklile 6 tuginev institutsioonide „iseseisvus oma tegevuses", nagu sellele on viidatud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 41 ning mida Üldkohus on tunnustanud. Ta jõuab järeldusele, et määrust kasutatakse selleks, et vältida EÜ artiklis 290 nõutud ühehäälsuse põhimõtet.

27 Komisjon leiab, et Üldkohus ei ole rikkunud õigusnormi. Ta meenutab, et vajadus tunnustada institutsioonide iseseisvust oma tegevuses tuleneb Euroopa Kohtu praktikast. Nii on Üldkohus õigustatult leidnud, et konkursiteated väljendavad seda enesekorralduspädevust. Asjaolu, et komisjon ei võtnud määruse nr 1 artikli 6 alusel vastu asutusesiseseid sätteid, ei ole asjakohane, kuna see säte väljendab üksnes laiemat enesekorralduspädevust.

Teine väide

28 Teise väite kohaselt on rikutud määruse nr 1 artiklit 1 ja artikleid 4–6.

29 See puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkte 52–57. Nimetatud kohtuotsuse punktis 52, osundades eelkõige 5. oktoobri 2005. aasta otsuse kohtuasjas T-203/03: Rasmussen *vs.* komisjon (EKL AT 2005, lk I-A-279 ja II-1287) punktile 60, meenutas Üldkohus väljakujunenud kohtupraktikat, mille kohaselt

„määrust nr 1 ei kohaldata institutsioonide ning tema ametnike ja teenistujate vahelistele suhetele, kuna selles sätestatakse vaid keeltekasutuse kord, mida kohaldatakse Euroopa Ühenduse institutsioonide ja liikmesriigi või liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva isiku vahel". Selle kohtuotsuse punktis 53, viidates eelkõige 7. veebruari 2001. aasta otsuse kohtuasjas T-118/99: Bonaiti Brighina *vs.* komisjon (EKL AT 2001, lk I-A-25 ja II-97) punktile 13, leidis Üldkohus, et „ühenduste ametnikud ja muud teenistujad ning nendele ametikohtadele kandideerivad isikud kuuluvad üksnes ühenduste jurisdiktsiooni alla" ning lisaks, et „määruse nr 1 artikkel 6 lubab sõnaselgelt institutsioonidel oma töökorras sätestada, milliseid keeli konkreetsetel juhtudel kasutatakse". Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 54 põhjendas Üldkohus ühenduste ametnike ja muude teenistujate ning nendele ametikohtadele kandideerivate isikute samastamist keeltekasutuse korra kohaldamisel „asjaoluga, et nimetatud kandidaadid astuvad institutsiooniga suhetesse ainult ametniku või teenistuja ametikoha saamise eesmärgil, milleks on vajalik ja võib olla ühenduse sätetega nõutav asjaomase ametikoha täitmiseks teatav keeleoskus". Üldkohus järeldas sellest vaidlustatud kohtuotsuse punktides 55 ja 56, et „määruse nr 1 artikleid 1, 4 ja 5 ei kohaldata vaidlusalustele konkursiteadetele" ning et „institutsioonid otsustavad […] väljapoole avaldamiseks mõeldud teate keele valiku üle [...]."

30 Itaalia Vabariik rõhutab uuesti, et komisjon ei ole määruse nr 1 artikli 6 alusel töökorda vastu võtnud. Ta väidab muu hulgas, et konkursiteade on üldkohaldatav akt määruse nr 1 artikli 4 tähenduses, kuna see võib puudutada kõiki ühenduse kodanikke ning et igal juhul on teade konkursi erinorm. See on kooskõlas personalieeskirjade III lisa artikli 1 lõikega 2, mille kohaselt avaldatakse konkursiteated Euroopa Ühenduste Teatajas. Lõpuks vaidlustab see liikmesriik konkursi kandidaatide samastamise ametnike ja teiste teenistujatega, tuues esile, et kandidaat on liidu kodanik, kellel on subjektiivne põhiõigus asuda liidu avaliku teenistuse ametikohtadele ning kes siis, kui ta taotleb institutsiooni pääsemiseks konkursil osalemist, asub tingimata väljaspool institutsiooni.

31 Kreeka Vabariik väidab, et omavahel on vastuolus vaidlustatud kohtuotsuse punktid 41 ja 42, milles Üldkohus asus seisukohale, et vaidlusalused konkursiteated on vastu võetud määruse nr 1 artikliga 6 ühenduse institutsioonidele antud pädevuse alusel, ning selle kohtuotsuse punktid 52–58, millega Üldkohus lükkas tagasi määruse nr 1 artiklite 1 ja artiklite 4–6 rikkumisel põhineva väite põhjendusel, et määrust ei kohaldata liidu institutsioonide ning tema ametnike vahelistele suhetele. Kreeka Vabariik on seisukohal, et määrus nr 1 on kas kohaldatav, ja sel juhul on selle artikkel 6 asjakohane, või siis et määrus nr 1 ei ole kohaldatav. Ta väidab muu hulgas, et eespool viidatud kohtuotsuse Rasmussen punkti 60 puhul on tegemist üksnes põhjendamatu väitega, millest kordamisel on saanud väljakujunenud kohtupraktika.

32 Komisjon leiab, et Üldkohus ei ole rikkunud õigusnormi eelkõige osas, mis puudutab konkursi kandidaatide ja ametikohal olevate ametnike samastamist. Selline põhimõte esineb Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikas samuti selleks, et põhjendada personalieeskirjade menetluste kohaldamist nendele isikutele, kes ametnikuks kandideerivad. Konkursiteade määratleb kandideerivatele isikutele kohaldatavad normid, mis väljendavad üksnes teenistuse huve ning seega institutsiooni sisemisi vajadusi. Selline teade ei saa seega endast kujutada üldkohaldatavat akti.

33 Komisjon rõhutab, et personalieeskirjade III lisa paneb kohustusi selleks, et tagada võrdsus informatsioonile juurdepääsu osas ning see ei väljenda „välist" korda, st institutsioonide ja välismaailma vahelisi suhteid iseloomustavaid keelelisi vorminõudeid.

Kolmas väide

34 Kolmas väide käsitleb diskrimineerimiskeelu, proportsionaalsuse ja mitmekeelsuse põhimõtte rikkumist ning täpsemalt EÜ artikli 12, Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta") artikli 22, EL artikli 6 lõike 3, määruse nr 1 artikli 5, personalieeskirjade III lisa artikli 1 lõigete 2 ja 3 ning EÜ artikli 230 rikkumist.

35 See puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkte 72–91, milles Üldkohus otsustas väite esimese osa üle, mis käsitles vaidlusaluste konkursiteadete avaldamist Euroopa Liidu Teatajas saksa, inglise ja prantsuse keeles ning nende konkursiteadete muudatuste avaldamist Euroopa Liidu Teatajas kõikides ametlikes keeltes.

36 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 72 märkis Üldkohus, et „ükski ühenduse õigusnorm ega põhimõte ei näe ette, et konkursiteated tuleb automaatselt avaldada Euroopa Liidu Teatajas kõikides ametlikes keeltes". Ta meenutas selle kohtuotsuse punktis 74 siiski, et „kuigi administratsioonil on õigus kehtestada meetmeid, mida ta peab töötajate töölevõtmise menetluse teatavate aspektide reguleerimiseks sobivaks, ei tohi need meetmed põhjustada teatavale ametikohale kandideerivate isikute vahel diskrimineerimist keele tõttu". Nimetatud kohtuotsuse punktis 84 tõdes Üldkohus, et „vaidlusalused konkursiteated avaldati tervikuna ainult saksa, inglise ja prantsuse keeles". Ta leidis siiski sama kohtuotsuse punktis 85, et Euroopa Liidu Teatajas kõikides ametlikes keeltes kahe paranduse avaldamine, milles avalikkust teavitati kokkuvõtvalt vaidlusaluste konkursiteadete olemasolust ja sisust ning mis viitasid saksa-, inglis- ja prantsuskeelsetele väljaannetele nende teadete terviktekstiga tutvumiseks, „heastas Euroopa Liidu Teatajas vaidlusaluste konkursiteadete kõikides ametlikes keeltes avaldamata jätmise". Seega jõudis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 90 järeldusele, et „vaidlusaluste konkursiteadete tervikuna avaldamine Euroopa Liidu Teatajas üksnes kolmes keeles, millele järgnes nende teadete muudatuste kokkuvõtlik avaldamine Euroopa Liidu Teatajas kõikides ametlikes keeltes, ei kujuta endast EÜ artikliga 12 vastuolus olevat kandidaatide keele tõttu diskrimineerimist, [et] samuti ei ole tegemist EL artikli 6 lõike 3 rikkumisega, mis piirdub selle märkimisega, et liit austab rahvuslikke identiteete[, ning et] see ei riku harta artiklit 22, mis on pealegi ilma siduva õigusliku mõjuta".

37 Itaalia Vabariik väidab, et arvestades konkursiteadete muudatustega, rikkus Üldkohus EÜ artiklit 230, kuna akti õiguspärasust tuleb hinnata, võttes arvesse selle sõnastust selle vastuvõtmise hetkel. Ta väidab muu hulgas, et igal juhul ei võimaldanud muudatuste avaldamine heastada teadete kõikides ametlikes keeltes avaldamata jätmist.

38 Itaalia Vabariik on arvamusel, et Üldkohtu põhjenduskäik sisaldab tautoloogiat, kuna see eeldab kolme keele oskust seetõttu, et konkursiteated nägid ette ainult need kolm keelt. Kolme keelega piirdumist ning sellest tulenevat diskrimineerimist peaks aga just põhjendama.

39 Kreeka Vabariik väidab samuti, et konkursiteated oleks tulnud avaldada kõikides ametlikes keeltes ning ta vaidlustab selle, et muudatuste avaldamine heastas esialgse rikkumise.

40 Komisjon märgib, et käesoleva väite raames esitatud argumendid ei sea kahtluse alla Üldkohtu põhjendusi vaidlustatud kohtuotsuse punktides 72, 73–76 ega punktides 79–81, mis on tema arvates piisavad selle kohtuotsuse resolutsiooni põhistamiseks. Igal juhul peab konkursiteade välja tooma teenistuse huvidest tulenevad nõuded, selleks et vältida kandidatuuride asjatult esitamist kvalifitseerimata isikute poolt. Ta väidab, et Üldkohus põhjendas õigesti oma järeldust, mille kohaselt institutsiooni kohustus ei ole mitte kõikides ametlikes keeltes konkursiteadete avaldamine, vaid selle tagamine, et valitud avaldamise meetod ei oleks kandidaatide vahelise diskrimineerimise aluseks.

Neljas väide

41 Neljas väide käsitleb keele tõttu diskrimineerimise keelu normide, määruse nr 1 artiklite 1 ja 6 ning personalieeskirjade artikli 1d lõigete 1 ja 6, artikli 27 teise lõigu ja artikli 28 punkti f rikkumist.

42 See puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkte 93–105, milles Üldkohus otsustas sellise väite osa üle, mis käsitles asjaomasel konkursil osalemiseks, EPSO-ga suhtlemiseks ja katsete läbiviimiseks kolme keele hulgast teise keele valikut, ning leidis nimetud punktis 105, et diskrimineerimiskeelu ning proportsionaalsuse ja keelelise mitmekesisuse põhimõtte rikkumist käsitlev väide tuleb tervikuna tagasi lükata.

43 Tuginedes kohtujuristi Poiares Maduro ettepanekule eespool viidatud kohtuasjas Hispaania *vs.* Eurojust, meenutas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 93, „et ühenduse institutsioonide ja organite nõuetekohane toimimine võib objektiivselt õigustada sisesuhtluse keelte piiratud valikut". Selle kohtuotsuse punktis 94 meenutas Üldkohus samuti, et sisesuhtluses ühe või mitme ametliku keele valik ei kahjusta liidu kodanike võrdset juurdepääsu ühenduse institutsioonide ja organite pakutud ametikohtadele. Ta tõdes selle kohtuotsuse punktis 95 siiski, „et kõik asjaomastel konkurssidel kandideerijad, kel oli vaidlusalustes konkursiteadetes nõutud keelteoskus, said töölevõtmise menetlustele samadel tingimustel juurdepääsu ja neis osaleda". Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 99 märkis Üldkohus, et „Itaalia Vabariik ei ole viidanud ühelegi konkreetsele asjaolule, mis seaks kahtluse alla vaidlusalustes konkursiteadetes nõutud keelteoskuse asjakohasuse [ning et] ta ei saa seega väita, et see nõue ei tulenenud objektiivselt teenistuse vajadustest". Ta märkis selles punktis samuti, et kõikides ametlikes keeltes esialgu viite avaldamata jätmine ei seadnud halvemasse olukorda kandidaate, kelle põhikeel ei ole saksa, inglise või prantsuse keel, kuna need kaks hiljem avaldatud muudatust pikendasid asjaomastel konkurssidel kandideerimise tähtaega. Lõpuks leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 101, et kuigi vaidlusaluste konkursiteadetega hõlmatud valdkonnad nõuavad mitmekesist keelteoskust, siis asjaolu, et põhikeel, mille väga heal tasemel oskust nimetatud teadetega nõutakse, võib olla ükskõik milline ametlik keel, on piisav selleks, et tagada mitmekesine keelteoskus nimetatud teadetele vastavate kandidaatide töölevõtmisel.

44 Käesoleva väitega toob Itaalia Vabariik esile, et EPSO-ga suhtlemiseks ja konkursi katsete läbiviimiseks teise keele valiku piiramine kolme keelega kujutab endast keele tõttu diskrimineerimist eelkõige teiste keelte suhtes, mida ei ole teiseks keeleks määratud, kuid ka liikmesriikide kodanike suhtes, kes oskavad teist ametlikku keelt peale nende kolme määratud keele. Ta väidab, et institutsioonide õigus oma töökorras sätestada, milliseid keeli konkreetsetel juhtudel kasutatakse, puudutab ainult institutsioonide sisemist töökorraldust, mitte avalike konkursside läbiviimist, ning et igal juhul ei ole ükski institutsioon sellekohaseid sätteid vastu võtnud.

45 Nimetatud liikmesriik väidab lisaks, et arvestades personalieeskirjade artikli 27 teises lõigus sätestatud keeldu eraldada töökohti konkreetse liikmesriigi kodanikele, peab institutsioonides kasutavate keelte kasutamise piiramist pidama erandiks, mida tuleb nõuetekohaselt põhjendada. Muu hulgas täpsustab personalieeskirjade artikkel 28, et teiseks keeleks võib valida ükskõik millise liidu keele ning see ei näe ühelegi keelele selles osas ette eelisseisundit. Nimetatud liikmesriik järeldab sellest, et valikukeeled peavad olema võimalikult neutraalsed võrreldes otsitud kvalifikatsiooniga, mis eeldab seda, et kõiki liidu keeli lubataks. Itaalia Vabariik on arvamusel, et personalieeskirjade artikli 28 punkti f õige tõlgendus peab viima järelduseni, et selleks, et valituks osutumiseks vajaliku erialase kvalifikatsiooni hindamine oleks tõhus ja mittediskrimineeriv, ei peaks seda hindamist otsustavalt mõjutama kandidaadi keelteoskus. Seda tõlgendust toetab personalieeskirjade III lisa artikkel 1, mille kohaselt peab konkursiteade sisaldama vajaduse korral keeli, mida tuleb täidetavate ametikohtade eripära arvestades osata. Piirangud, mida see säte ette näeb, kehtivad üksnes vajadusel. Need peavad teates olema põhjendatud ning tuginema „kohustuste täitmiseks vajalikule" ning „täidetavate ametikohtade eripärale". Vaidlusalused konkursiteated aga neid norme ei ole järginud.

46 Itaalia Vabariik vaidlustab Üldkohtu poolt vaidlustatud kohtuotsuse punktides 98 ja 99 esitatud väite, et ta ei ole tõendanud, et katsete läbiviimiseks kolme keele valik ei olnud asjaomaste konkursside eesmärki arvestades sobiv. Ta väidab, et tõendamiskoormis ei lasu mitte temal, vaid komisjonil, kuna see institutsioon tugineb erandile normidest, mille kohaselt kõik ühenduse keeled on ametlikud keeled ja töökeeled.

47 Itaalia Vabariik ei eita institutsioonide sisemiste organisatsiooniliste vajaduste ja isegi praktika olulisust. Ta leiab siiski, et kui see olulisus tähendab seda, et piiratakse Euroopa kodanike keelelise väljenduse võimalusi, siis tuleb seda teha läbipaistvate ja sobivate normidega. Institutsioonid peavad täpsustama nende vajaduste olemuse – mis võivad viia keeleliste piiranguteni mitte ainult institutsioonides, vaid just eriti avalikku teenistusse pääsemise konkursside puhul, mis ei kuulu üksnes institutsioonide siseküsimuste hulka – ning menetlusnormid, millega selliseid piiranguid saab kehtestada. Selle liikmesriigi arvates ei ole vastuvõetav kaalutlusõigus, mis põhineb üksnes väidetava praktika olulisusel ning mille tase või kriteeriumid ei ole teada.

48 Komisjon rõhutab, et Itaalia Vabariik ei vaidlusta seda, et institutsioonidel on objektiivne vajadus, mis põhjendab teise keele valiku piiramist kolmele kindlaksmääratud ametlikule keelele. Ta meenutab muu hulgas, et neid vajadusi on kohtupraktikas tunnustatud (5. aprilli 2005. aasta otsus kohtuasjas T-376/03: Hendrickx *vs.* nõukogu, EKL AT 2005, lk I-A-83 ja II-379). Ta väidab lõpuks, et Üldkohtu järeldus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 95, mille kohaselt „kõik asjaomastel konkurssidel kandideerijad, kel oli vaidlusalustes konkursiteadetes nõutud keelteoskus, said töölevõtmise menetlustele samadel tingimustel juurdepääsu ja neis osaleda", kujutab endast fakti tuvastamist, mida Euroopa Kohus ei saa apellatsioonimenetluses kontrollida.

Viies väide

49 Viies väide käsitleb EL artikli 6 lõike 3 rikkumist, kuna see artikkel määratleb õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte kui liikmesriikide ühistest põhiseaduslikest tavadest tuleneva põhiõiguse.

50 See puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkte 110–115, milles Üldkohus lükkas tagasi väite selle põhimõtte rikkumise kohta. Nimelt leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 110, et „isik ei saa selle põhimõtte rikkumisele tugineda, kui administratsioon ei ole talle konkreetseid kinnitusi andnud" ning nimetatud kohtuotsuse punktis 112, „et pelk praktika […] ei ole võrdväärne täpse, tingimusteta ja kooskõlalise teabega kohtupraktika tähenduses".

51 Itaalia Vabariik väidab, et Üldkohus rikkus õiguspärase ootuse põhimõtet, kui ta eitas õiguspärase ootuse olemasolu põhjusel, et ühtegi kinnitust ei antud, ilma sellise mitmekümneaastase praktika ulatust arvestamata, mille olemasolu ta on ise tuvastanud. Etteteatamata ja põhjendamata suunamuutus kolmkeelsuse kasuks võis diskrimineerida neid, kes mõistlikult kavatsesid asuda Euroopa teenistusse erineva ja senimaani täielikult lubatud keelteoskuse alusel.

52 Komisjon leiab, et Üldkohus ei ole selles osas õigusnormi rikkunud.

Kuues väide

53 Kuues väide käsitleb aktide põhjendamise kohustust puudutava EÜ artikli 253 rikkumist.

54 See puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkte 125 ja 126. Selle kohtuotsuse punktis 125 meenutas Üldkohus, „et konkursiteate peamine eesmärk on teavitada huvitatud isikuid võimalikult täpselt asjaomasele töökohale pääsemise nõuetest, et nad saaksid esiteks hinnata, kas neil on mõtet kandideerida, ning teiseks, milliseid tõendavaid dokumente konkursikomisjon oma tööks vajab ja mis peavad olema seega kandideerimistaotlusele lisatud". Nimetatud kohtuotsuse punktis 126 leidis Üldkohus, et „administratsioon ei pea vaidlusalustes konkursiteadetes põhjendama nende kolme keele valikut, mida kasutatakse teise keelena konkursil ja katsetel osalemiseks, kuna on selge, et [see valik] vastab sisemistele nõuetele".

55 Itaalia Vabariik väidab, et Üldkohus ajas segamini konkursiteadete ülesande ja nende põhjendamise. Teated rakendavad personalieeskirjadega lubatud keeleliste piirangute võimalusi ning peavad seega tooma esile täpse funktsionaalse seose täidetavate ülesannete olemuse või teenistuse vajaduse ja

valikumenetluses kohaldatavate keeleliste piirangute vahel. Väidetavate „sisemiste vajaduste" olemasolu ja olemuse esile toomata jätmine ei võimalda komisjoni valiku kontrolli kohtu ning akti adressaadi poolt. Itaalia Vabariigi väitel rikkus Üldkohus õigusnormi, asudes seisukohale, et teenistuse vastavaid vajadusi puudutavad põhjendused on võimalik tuletada piiravate sätete olemasolust teates.

56 Komisjon meenutab, et põhjendamise vajadus sõltub asjaomase akti olemusest ja eesmärgist. Käesoleval juhul ei ole tegemist siduvate, vaid informatiivsete aktidega, st kutsega osaleda konkurssidel. Ta leiab, et Üldkohtul oli ilmselgelt alust jõuda vaidlustatud kohtuotsuse punktis 126 järeldusele, et kasutatava kolme keele valikut puudutavat põhjendust ei nõuta.

Seitsmes väide

57 Seitsmes väide käsitleb konkursiteadete olemust ja eesmärke reguleerivate materiaalõigusnormide rikkumist ning eelkõige personalieeskirjade artikli 1d lõigete 1 ja 6, artikli 28 punkti f ja artikli 27 teise lõigu rikkumist.

58 See puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkte 128–135, milles Üldkohus leidis eelkõige, et EPSO ei ole võimu kuritarvitanud, kuna viimane ei ole keeltekasutuse korda kasutanud muul eesmärgil, kui on tema pädevuses. Itaalia Vabariik vaidlustab selle kohtuotsuse punkti 133, milles Üldkohus märkis, et „konkursiteade on konkursikomisjonile siduv ning eelkõige on talle siduvad selles teates esitatud konkursile lubamise tingimused" ning selle kohtuotsuse punkti 134, milles Üldkohus järeldas, et „EPSO-le ei saa ette heita seda, et ta vaidlusalustes konkursiteadetes määratles keelteoskuse nõuded, mis võivad konkursile lubamise tingimustena välistada teatud potentsiaalsed kandidaadid, ning eelkõige seda, et ta kasutas sellist avaldamise korda, mis praktikas võib huvitatud isikutel takistada asjaomastel konkurssidel osalemist niivõrd, kuivõrd nad ei vasta nendele keelteoskuse nõuetele".

59 Itaalia Vabariigi arvates on keelteoskuse nõuded ametialastest nõuetest eraldiseisvad. Keelteoskuse nõudeid peaks valikumenetluses kontrollima konkursikomisjon, mitte eelnevalt organ, kes konkursiteate väljastas. Keelelised eelpiirangud, st need, mis on ette nähtud konkursiteates, on lubatud ainult siis, kui need on seotud teenistuse vajadustega, mis on tõendatud. Käesoleval juhul ei täpsustanud komisjon aga vaidlusalustes konkursiteadetes ühtegi keelelist nõuet, mis õigustaks piiranguid, väites siiski, nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 134, et need piirangud „takista[vad] praktikas huvitatud isikutel asjaomastel konkurssidel osalemist" niivõrd, kuivõrd nad ei vasta nendes teadetes kehtestatud piiravatele keelenõuetele. Nimetatud liikmesriik järeldab sellest, et kui Üldkohus leidis, et konkursikomisjoni pädevuses ei ole hinnata kandidaatide keelteoskust, kuna teate väljastanud amet võib ennetavalt viia läbi eelvaliku huvitatud isikutest puhtalt keelelisel alusel, rikkus Üldkohus eespool viidatud õigusnorme ning nende sätete aluseks olevat põhimõtet, mille kohaselt on konkursiteadete eesmärk kõige laiemal viisil kontrollida keelteoskuse olemasolu, mis on vaja ametikohtadel institutsioonides töötamiseks.

60 Komisjon märgib, et Itaalia Vabariik kordab juba teistes väidetes esitatud argumente ning viitab ise tema enda poolt nendele väidetele antud vastustele. Ta tuletab uuesti meelde, et Itaalia Vabariik ei ole seadnud kahtluse alla faktilist olukorda institutsioonides, et sisesuhtluse lihtsustamiseks kasutatakse teatud keeli.

Euroopa Kohtu hinnang

61 Esiteks tuleb koos analüüsida kolme esimest väidet vaidlusaluste konkursiteadete avaldamise kohta ning teiseks nelja viimast väidet, mis puudutavad saksa, inglise ja prantsuse keele määramist teiseks keeleks, EPSO-ga suhtlemise keeleks ning konkursikatsete läbiviimise keeleks.

Kolm esimesest väidet konkursiteadete avaldamise kohta

62 Personalieeskirjade III lisa artikli 1 kohaselt koostab konkursiteate konkurssi korraldava institutsiooni ametisse nimetav asutus või ametiisik pärast nõupidamist ühiskomiteega ning see peab sisaldama teatud hulgal konkursi kohta käivat teavet. Alates otsuse 2002/620 vastuvõtmisest täidab otsusele allakirjutanud institutsioonide ametisse nimetavate asutuste personalivaliku volitusi EPSO.

63 Käesolevas apellatsioonkaebuses on vaidlusaluste konkursiteadete kõikides ametlikes keeltes avaldamise kohustuse alusena esile toodud kaks sätet, st määruse nr 1 artikkel 4 ning personalieeskirjade III lisa artikli 1 lõige 2 koostoimes määruse nr 1 artikliga 5. Seega tuleb analüüsida kõikide nende sätetega ette nähtud kohustusi.

64 Määruse nr 1 artikkel 4 näeb ette, et määrused ja muud üldkohaldatavad dokumendid koostatakse ametlikes keeltes. Sellega seoses väidab komisjon kõigepealt, et määrust nr 1 ei kohaldata konkursiteadetele, kuna need puudutavad ametnikega samastatud isikuid, seejärel ning igal juhul seda, et institutsioonil on õigus määrata kindlaks teate avaldamise keel vastavalt selle määruse artiklile 6 ning lõpuks, et konkursiteated ei ole üldkohaldatavad aktid.

65 Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 52, et Üldkohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei kohaldata määrust nr 1 institutsioonide ning tema ametnike ja teenistujate vahelistele suhetele, kuna selles sätestatakse vaid keeltekasutuse kord, mida kohaldatakse institutsioonide ja liikmesriigi või liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva isiku vahel.

66 Üldkohus on arvamusel, et see kohaldamatus on põhjendatud esiteks asjaoluga, et ametnikud ja muud teenistujad ning konkursil kandideerivad isikud kuuluvad personalieeskirjade sätete kohaldamisel üksnes ühenduste jurisdiktsiooni alla, ning teiseks määruse nr 1 artikliga 6.

67 Sellega seoses tuleb märkida alustuseks, et määruse nr 1 artikkel 1 sätestab sõnaselgelt, millised on institutsioonide töökeeled, ning selle määruse artikkel 6 näeb ette, et institutsioonid võivad oma töökorras sätestada, milliseid keeli konkreetsetel juhtudel kasutatakse. Siiski tuleb tõdeda, et institutsioonid, keda vaidlusalused konkursiteated puudutasid, ei ole määruse nr 1 artikli 6 alusel oma töökorras kindlaks määranud, milliseid keeli konkreetsetel juhtudel kasutatakse. Nimelt leidis kohtujurist oma ettepaneku punktis 29, et konkursiteadet ei saa selles osas pidada töökorraks.

68 Kuna puuduvad ametnikele ja teenistujatele kohaldatavad erisätted ning sellekohased sätted nende institutsioonide töökordades, keda vaidlusalused konkursiteated puudutavad, ei saa ühegi õigusnormi alusel järeldada, et institutsioonide ning tema ametnike ja teenistujate vahelised suhted on määruse nr 1 kohaldamisalast täielikult välistatud.

69 Seda enam peaks sama kehtima suhete kohta, mis on institutsioonide ja avaliku konkursi kandidaatide vahel, kes ei ole põhimõtteliselt ei ametnikud ega teenistujad.

70 Mis puudutab seejärel küsimust, kas sellised avalike konkursside teated nagu vaidlusalused konkursiteated on hõlmatud määruse nr 1 artikliga 4 või personalieeskirjade III lisa artikli 1 lõikega 2, siis piisab, kui tõdeda, et viimati nimetatud säte näeb konkreetselt ette, et avalike konkursside teated tuleb avaldada Euroopa Ühenduste Teatajas.

71 Seega ilma, et oleks vaja teha otsust selle kohta, kas konkursiteade on üldkohaldatav akt määruse nr 1 artikli 4 tähenduses, piisab sellest, kui sedastada, et vastavalt personalieeskirjade III lisa artikli 1 lõikele 2 koostoimes määruse nr 1 artikliga 5, mis näeb ette, et Euroopa Liidu Teataja avaldatakse kõikides ametlikes keeltes, oleks vaidlusalused konkursiteated tulnud tervikuna avaldada kõikides ametlikes keeltes.

72 Kuna need sätted ei näe ette erandeid, rikkus Üldkohus õigusnormi, kui ta otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 85, et selliste hilisemate, 20. juuni ja 13. juuli 2007. aasta muudatuste avaldamine, mis sisaldasid üksnes kokkuvõtlikku teavet, heastas selle, et konkursiteateid ei avaldatud Euroopa Liidu Teatajas tervikuna kõikides ametlikes keeltes.

73 Igal juhul, isegi kui need muudatused sisaldasid mõningast teavet konkursi kohta, lähtudes eeldusest, et Euroopa Liidu kodanikud loevad Euroopa Liidu Teatajat oma emakeeles ning et see keel on üks liidu ametlikest keeltest, peab potentsiaalne kandidaat, kelle emakeel ei ole vaidlusaluste konkursiteadete tervikuna avaldamise keel, enne selle otsustamist, kas ta soovib ühel nendest konkurssidest osaleda, soetama Euroopa Liidu Teataja ühes nendest keeltest ning lugema teadet selles keeles.

74 Selline kandidaat oli halvemas olukorras võrreldes kandidaadiga, kelle emakeel oli üks kolmest keelest, milles vaidlusalused konkursiteated tervikuna avaldati, nii selles osas, mis puudutab nende teadete õigesti mõistmist, kui ka selles osas, mis puudutab tähtaega nendeks konkurssideks valmistumiseks ning kandidatuuri esitamiseks.

75 See halvem seisund tuleneb keele tõttu erinevast kohtlemisest, mis on harta artikliga 21 ning personalieeskirjade artikli 1d lõikega 1 keelatud ning mis sellise avaldamisega tekitati. Selle artikli 1d lõige 6 näeb ette, et kõiki diskrimineerimiskeelu põhimõtte ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise piiranguid peab objektiivselt ja otstarbekalt põhjendama ja need peavad vastama personalipoliitika üldise huvi kohastele seaduslikele eesmärkidele.

76 Komisjon selgitas kohtuistungil, et uus praktika, mis seisneb konkursiteadete piiratud avaldamises, muutus vajalikuks töökoormuse tõttu, mis tulenes uute liikmesriikide Euroopa Liiduga liitumisest aastatel 2004 ja 2007 ning eelkõige ametlike keelte arvu järsust tõusust, samas kui EPSO-l ei ole piisavat tõlkejõudlust. Siiski väideti kohtuistungil, et selline avaldamise praktika ei näi olevat seotud liitumistega, kuna see kestab edasi, et konkursiteadete tekstid on korduvad, mis seetõttu ei peaks kujutama endast ületamatut töökoormust ning et omavahel tuleks kaaluda tõlkejõudluse materiaalseid probleeme ja liidu kõikide kodanike õigust tutvuda konkursiteadetega samadel tingimustel.

77 Sellest järeldub, et piiratud avaldamise praktika ei järgi proportsionaalsuse põhimõtet ning kujutab seega endast keele tõttu diskrimineerimist, mis on personalieeskirjade artikliga 1d keelatud.

78 Kõikidest nendest asjaoludest tuleneb, et Üldkohus rikkus õigusnorme, kui ta asus seisukohale, et vaidlusaluste konkursiteadete avaldamisel ei rikutud ei personalieeskirjade III lisa artikli 1 lõiget 2 koostoimes määruse nr 1 artikliga 5 ega personalieeskirjade artiklit 1d.

Neli viimast väidet, mis käsitlevad EPSO-ga suhtlemiseks ja konkursi katsete läbiviimiseks määratud teisi keeli

79 Kuigi Itaalia Vabariik möönab, et täielik mitmekeelsus võib vähendada töö tõhusust institutsioonides, kritiseerib ta selgete, objektiivsete ja ootuspäraste normide puudumist konkursside teise keele valikul, mis ei võimalda kandidaadil katseteks valmistuda. Ta väidab muu hulgas, et kohustus osaleda konkursil teises keeles on tegelikult sobimatu eelvaliku viis, kuna tema arvates peab kandidaati valima kõigepealt tema erialaste võimete ning seejärel keelteoskuse põhjal.

80 Komisjon tõi kohtuistungil välja, et kolm valitud keelt on need, mida kasutatakse institutsioonides kõige enam juba kaua aega ning et EPSO uuringust selgub, et aastatel 2003–2005, st ajal, kui kandidaadid võisid valida oma teise keele, valisid rohkem kui 90% konkursside kandidaatidest teiseks keeleks saksa, inglise või prantsuse keele. Komisjon väidab muu hulgas, et teates konkursi keeltele viitamine võimaldab kandidaatidel katseteks valmistuda.

81 Sellega seoses tuleb märkida, nagu meenutati käesoleva kohtuotsuse punktis 67, et määruse nr 1 artikkel 1 loetleb 23 keelt mitte ainult ametlike keeltena, vaid ka liidu institutsioonide töökeeltena.

82 Muu hulgas näeb personalieeskirjade artikli 1d lõige 1 ette, et personalieeskirjade kohaldamisel on keelatud igasugune diskrimineerimine muu hulgas keeleoskuse põhjal. Selle artikli lõike 6 esimese lause kohaselt peab kõiki diskrimineerimiskeelu põhimõtte ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise piiranguid objektiivselt ja otstarbekalt põhjendama ja need peavad vastama personalipoliitika üldise huvi kohastele seaduslikele eesmärkidele.

83 Lisaks näeb personalieeskirjade artikli 28 punkt f ette, et ametnikku võib ametisse nimetada, kui ta esitab tõendi ühe liidu keele põhjaliku tundmise ja teise liidu keele rahuldava oskuse kohta. Kuigi see säte täpsustab, et teise keele rahuldav oskus on nõutud nende „kohustuste täitmiseks vajalikul tasemel", mida kandidaat peab hakkama täitma, ei ole selles märgitud kriteeriume, mida võib arvestada 23 ametliku keele hulgast selle keele valiku piiramisel.

84 On tõsi, et personalieeskirjade III lisa artikli 1 lõike 1 punkti f kohaselt võib konkursiteade vajaduse korral sisaldada keeli, mida tuleb täidetavate ametikohtade eripära arvestades osata. Siiski ei tulene sellest sättest üldist luba rikkuda määruse nr 1 artikli 1 nõudeid.

85 Eespool viidatud sätted ei näe seega ette sõnaselgeid kriteeriume, mis võimaldaksid piirata teise keele valikut, olgu siis tegemist valiku piiramisega vaidlusaluses konkursiteates määratud kolme keele või teiste ametlike keeltega.

86 Tuleb lisada, et vaidlusaluste konkursiteadetega hõlmatud institutsioonidele ei kohaldata keeltekasutuse erikorda (vt Siseturu Ühtlustamise Ameti keeltekasutuse korra kohta 9. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-361/01 P: Kik *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, EKL 2003, lk I-8283, punktid 81–97).

87 Siiski peab kontrollima, kas asjaomasest kolmest keelest ühe keele oskuse nõue võiks olla põhjendatud teenistuse huvidega, nagu väidab komisjon.

88 Sellega seoses nähtub kõikidest eespool viidatud sätetest, et teenistuse huvid võivad kujutada endast õiguspärast eesmärki, mida võib arvesse võtta. Nagu märgiti käesoleva kohtuotsuse punktis 82, lubab personalieeskirjade artikkel 1d seada piiranguid diskrimineerimiskeelu ja proportsionaalsuse põhimõttele. Siiski on tähtis, et need teenistuse huvid oleksid objektiivselt põhjendatud ning et nõutud keelteoskuse tase oleks proportsionaalne teenistuse tegelike vajadustega (vt selle kohta 19. juuni 1975. aasta otsus kohtuasjas 79/74: Küster *vs.* parlament, EKL 1975, lk 725, punktid 16 ja 20, ning 29. oktoobri 1975. aasta otsus kohtuasjas 22/75: Küster *vs.* parlament, EKL 1975, lk 1267, punktid 13 ja 17).

89 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 126 jõudis Üldkohus järeldusele, et „on selge", et konkursil ja katsetel osalemiseks kolme keele valik vastab administratsiooni sisemistele vajadustele. Üldkohus ei jätnud oma väidet mitte üksnes põhjendamata, vaid lisaks ka tõdes, et administratsioon ei pea sellist põhjendust esitama.

90 Sellega seoses tuleb rõhutada, et teise keele valikut piiravad normid peavad ette nägema selged, objektiivsed ja ootuspärased kriteeriumid selleks, et kandidaatidel oleks võimalik piisavalt ette teada, millised on nõutud keelteoskuse tingimused, ja seda selleks, et nad saaksid parimatel tingimustel konkurssideks valmistuda.

91 Nagu tuletati meelde käesoleva kohtuotsuse punktis 67, ei ole konkurssidega hõlmatud institutsioonid aga kunagi võtnud määruse nr 1 artikli 6 alusel vastu töökorda. Muu hulgas ei ole komisjon samuti toonud välja teisi akte, näiteks teadaandeid, mis sätestavad kriteeriumid selleks, et piirata ühe keele teise keelena valikut konkurssidel osalemiseks. Lõpuks ei sisalda vaidlusalused konkursiteated mingit põhjendust, mis õigustaks asjaomase kolme keele valikut.

92 Vastupidi sellele, mida väidab komisjon, ei toeta eespool viidatud kohtuotsus Hendrickx *vs.* nõukogu argumenti, mille kohaselt võivad teenistuse huvid põhjendada saksa, inglise või prantsuse keele oskuse nõuet vaidlusalustes konkursiteadetes. Kui asjaomased avalike konkursside teated olid suunatud liidu kodanikele, kes suures osas ei olnud institutsioonidega tuttavad, siis kohtuotsus Hendrickx *vs.* nõukogu puudutas sellise sisekonkursi teadet, milles võisid osaleda Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadi ametnikud ja teenistujad, kellel oli vähemalt viieaastane töökogemus ühendustes. Muu hulgas oli täidetavaid tööülesandeid täpselt kirjeldatud, mis võimaldas peasekretariaadi ametnikel ja teenistujatel mõista katsete läbimiseks määratud keelte põhjendust ning Üldkohtul teostada kontrolli nende keelte valiku üle.

93 Üldisest huvist tuleneva õiguspärase eesmärgi esiletoomise ning selle olemasolu põhjendamise võimalusega seoses on tähtis meelde tuletada, et keele tõttu erinev kohtlemine peab lisaks vastama proportsionaalsuse põhimõttele, mis tähendab, et erinev kohtlemine peab olema taotletava eesmärgi saavutamiseks sobiv ega tohi minna kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik (vt selle kohta 6. detsembri 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-453/03, C-11/04, C-12/04 ja C-194/04: ABNA jt, EKL 2005, lk I-10423, punkt 68).

94 Personalieeskirjade artikli 27 esimese lõigu alusel lähtutakse ametnike töölevõtmisel eesmärgist saada institutsiooni teenistusse võimalikult võimekad, tulemuslikud ja sõltumatud ametnikud. Kuna seda eesmärki saab paremini saavutada, kui kandidaadid teevad valikukatsed oma emakeeles või teises keeles, mida nad arvavad kõige paremini oskavat, siis institutsioonid peavad selles osas saavutama tasakaalu konkursside keelte arvu piiramist põhjendava õiguspärase eesmärgi ning eesmärgi vahel teha kindlaks kandidaadid, kes on kõige võimekamad.

95 Komisjon väitis kohtuistungil, et kandidaatidel oli võimalus valmistuda pärast konkursiteate avaldamist. Siiski tuleb märkida, et iga vaidlusaluse konkursiteate avaldamise ja kirjalike katsete kuupäeva vahele jääv aeg ei võimalda kandidaadil tingimata omandada piisavat keelteoskust oma erialaste võimete näitamiseks. Mis puudutab võimalust neid kolme keelt tulevasi konkursse silmas pidades õppida, siis see eeldab, et EPSO nõutud keeli on võimalik tunduvalt varem kindlaks teha. Kui aga puuduvad sellised normid, millele on viidatud käesoleva kohtuotsuse punktis 91, siis ei ole kuidagi tagatud konkursikeelte püsiv valik ja see ei võimalda selles valdkonnas mingit ootuspärasust.

96 Ametnike keelteoskus on nende karjääri oluline aspekt ning ametisse nimetavate asutuste kasutuses on erinevaid vahendeid, et kontrollida neid oskusi ning ametnike tehtavaid pingutusi neid oskusi rakendada, ning võimalik, et omandada uusi oskusi. See tuleneb nimelt personalieeskirjade artikli 34 lõikest 3 katseaja kohta ja personalieeskirjade artikli 45 lõikest 1 edutamiskriteeriumide kohta. Pealegi kinnistati keelteoskuse tähtsust veelgi 1. mai 2004. aasta reformiga, mis viidi läbi määrusega nr 723/2004, kuna vastavalt personalieeskirjade artikli 45 lõikele 2 peab ametnik nüüd enne esimest ametialast edutamist pärast tööle võtmist tõestama, et ta suudab töötada kolmandas keeles nende hulgast, mis on ette nähtud EÜ artiklis 314.

97 Sellega seoses tuleb institutsioonidel leida tasakaal õiguspärase eesmärgi, mis õigustab konkursi keelte arvu piiramist, ning võimaluse vahel, et töölevõetud ametnik õpib institutsioonides teenistuse huvides vajalikke keeli.

98 Käesoleva kohtuotsuse punktides 81–97 toodud kaalutlustest tuleneb, et komisjoni poolt Üldkohtule esitatud asjaolud ei võimalda kohtulikku kontrolli, mille eesmärk on teha kindlaks, kas teenistuse huvid on õiguspärane eesmärk, mis põhjendab määruse nr 1 artiklis 1 sätestatud normist erandi tegemist. Seetõttu on Üldkohus rikkunud õigusnormi.

99 Vajadus teha otsus teiste väidete ja etteheidete osas seoses konkursside teiseks keeleks määratud keeltega on ära langenud.

100 Nendest asjaoludest ning eelkõige käesoleva kohtuotsuse punktidest 78 ja 98 tuleneb, et vaidlustatud kohtuotsus tuleb tühistada.

Hagid esimeses kohtuastmes

101 Euroopa Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu teise lause kohaselt võib Euroopa Kohus Üldkohtu otsuse tühistamise korral teha asja suhtes lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium seda lubab.

102 Käesolevas asjas tuleb eespool toodud põhjustel ja täpsemalt seetõttu, et on rikutud:

— personalieeskirjade III lisa artikli 1 lõiget 2 koostoimes määruse nr 1 artikliga 5 ja

— keele tõttu diskrimineerimise keeldu, mis on ette nähtud personalieeskirjade artiklis 1d,

tühistada vaidlusaluste avalike konkursside teated.

103 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 115 ja 116 ette pani, ei tohi selleks, et säilitada valitud kandidaatide õiguspärast ootust, nende konkursside tulemusi kahtluse alla seada.

Kohtukulud

104 Kodukorra artikli 184 lõige 2 sätestab, et kui apellatsioonkaebus on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise.

105 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõike 1 alusel, mida kohaldatakse kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel ka apellatsioonimenetluse suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

106 Itaalia Vabariik nõuab komisjonilt esimese astme ja apellatsioonimenetluse kohtukulude hüvitamist. Kuna komisjon on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb tema mõlema kohtuastme kohtukulud jätta tema enda kanda ning mõista temalt välja Itaalia Vabariigi kohtukulud.

107 Vastavalt kodukorra artikli 140 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluse suhtes, kannavad menetlusse astuvad liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud. Selle sätte kohaselt tuleb Kreeka Vabariigi ning Leedu Vabariigi kohtukulud jätta nende endi kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. **Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 13. septembri 2010. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-166/07 ja T-285/07: Itaalia *vs.* komisjon.**

2. **Tühistada avaliku konkursi EPSO/AD/94/07 teade teabe, kommunikatsiooni ja meedia valdkonna administraatorite (AD 5) reservnimekirja koostamiseks, avaliku konkursi EPSO/AST/37/07 teade kommunikatsiooni ja informatsiooni valdkonna assistentide (AST 3) reservnimekirja koostamiseks ning avaliku konkursi EPSO/AD/95/07 teade infoteaduste valdkonna (raamatukogundus/dokumendihaldus) administraatorite (AD 5) reservnimekirja koostamiseks.**

3. **Jätta komisjoni mõlema kohtuastme kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja Itaalia Vabariigi kohtukulud.**

4. Jätta Kreeka Vabariigi ja Leedu Vabariigi kohtukulud nende endi kanda.

Allkirjad